

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA BUJNIȚA c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 36492/02)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 ianuarie 2007

DEFINITIVĂ

16/04/2007

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Bujnița c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI M. PELLONPÄÄ,

DI K. TRAJA,

DI S. PAVLOVSKI,

DI J. ŠIKUTA, *judcători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 12 decembrie 2006 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 36492/02) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”) de către dl Artur Bujnița („reclamant”), la 30 iulie 2002.

2. Reclamantul a fost reprezentat în fața Curții de către dl Vitalie Iordachi, de la „Juriștii pentru drepturile omului”, o organizație non-guvernamentală cu sediul în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că dreptul său la un proces echitabil a fost încălcat în urma casării sentinței de achitare a sa în comiterea unui viol.

4. La 22 martie 2005, în temeiul articolului 54 § 2 (b) al Regulamentului Curții, Curtea a decis să comunice Guvernului cererea. În temeiul prevederilor articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis examinarea fondului cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea, fondul cererii și satisfacția echitabilă pretinsă în temeiul articolului 41 al Convenției.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în anul 1973 și locuiește în Chișinău.

7. La 26 iunie 2001, reclamantul a fost achitat de comiterea unui viol de către Judecătoria sectorului Rîșcani. Judecătoria de sector a examinat declarațiile părților, martorilor și rapoartele medicale. Ea a constatat, în special, că reclamantul nu a avut raporturi sexuale cu victima fără acordul ultimei, deoarece victima a avut posibilitate de mai multe ori să refuze raporturile sexuale cu reclamantul și putea alerta o patrulă de poliție, care i-a oprit în drum spre apartamentul reclamantului. De asemenea, victima putea alerta persoanele care locuiau în același apartament cu reclamantul, care se aflau în apartament în timpul pretinsului viol, precum și alte persoane. De asemenea, judecătoria de sector a constatat că rapoartele medicale nu conțineau un răspuns clar la întrebarea dacă reclamantul a avut raporturi sexuale cu victima.

8. Procurorul și victima au depus apel. În apelurile lor se declara doar că sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani era ilegală și nemotivată.

9. La 14 august 2001, Tribunalul Chișinău a admis apelul lor, a casat sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani și l-a găsit pe reclamant vinovat de comiterea violului. Tribunalul a constatat că declarațiile victimei, ale martorului și rapoartele medicale indicau că au avut loc raporturi sexuale prin constrângere cu victima. El a constatat că victima a fost în depresie și a fost adusă cu forța în apartamentul reclamantului. Instanța l-a condamnat la cinci ani privațiune de libertate. Totuși, Tribunalul Chișinău a aplicat Legea amnistiei care a intrat în vigoare la 10 august 2001 și l-a absolvit pe reclamant de obligația de a executa pedeapsa. Reclamantul a depus recurs.

10. Printr-o decizie irevocabilă din 30 octombrie 2001 și bazându-se pe articolul 335/5 alin. 2 al Codului de procedură penală (CPP) în vigoare la acea dată (a se vedea paragraful 13 de mai jos), Curtea de Apel a admis recursul reclamantului și a casat decizia Tribunalului Chișinău. Curtea de Apel a constatat că Tribunalul nu a evaluat obiectiv probele și a luat în considerație doar declarațiile victimei, care păreau să fie contradictorii și în contradicție cu alte probe și circumstanțe ale cauzei. De asemenea, ea a conchis că declarațiile victimei, conform cărora ea a fost adusă cu forța în apartamentul reclamantului, erau în contradicție cu declarațiile martorilor. Curtea de Apel a conchis că Judecătoria sectorului Rîșcani a evaluat obiectiv probele și a ajuns la concluzia că reclamantul era nevinovat. De asemenea, ea a declarat că orice dubiu trebuie interpretat în favoarea acuzatului. Curtea de Apel a menținut sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani din 26 iunie 2001.

11. La 20 decembrie 2001, adjunctul Procurorului General a depus la Curtea Supremă de Justiție un recurs în anulare la sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani și decizia Curții de Apel. El a susținut că Judecătoria sectorului Rîșcani și Curtea de Apel au apreciat ilegal probele și a solicitat Curții Supreme de Justiție să mențină decizia Tribunalului Chișinău din 14 august 2001.

12. La 26 februarie 2002, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în anulare depus de adjunctul Procurorului General, a casat hotărârile de mai sus și a menținut decizia Tribunalului Chișinău din 14 august 2001. Curtea Supremă și-a întemeiat decizia privind vinovăția reclamantului în comiterea violului pe motivele invocate de Tribunalul Chișinău în decizia din 14 august 2001.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

13. Următoarele prevederi reprezintă extrasele relevante din Codul de procedură penală din 1961, abrogat la 12 iunie 2003:

„Articolul 335/5. Decizia instanței de recurs

Judecînd recursul, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii:

...

2) admite recursul, casînd hotărârea atacată, și:

a) menține hotărîrea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis; ...

Articolul 369/1. Recursul în anulare

Procurorul General și adjuncții lui, din oficiu sau la cererea părților, pot ataca cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție orice hotărîre rămasă definitivă după epuizarea căilor ordinare de atac.

Articolul 369/2. Cazurile în care se poate face recurs în anulare

Hotărârile definitive în cauzele penale pot fi atacate cu recurs în anulare în următoarele cazuri:

1. Cazurile în care recursul are efect cu privire la situația părților din proces:

...

i) cînd o instanță internațională, prin hotărîrea sa, a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, care poate fi reparată la o rejudecare.

2. Cazurile în care recursul poate fi declarat numai în favoarea condamnatului:

- a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;
- b) completul de judecată nu a fost compus potrivit legii ori s-au încălcat prevederile articolelor 19, 20 și 22 din prezentul Cod;
- c) ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel;
- d) judecarea cauzei a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului și interpretului, când aceasta era obligatorie potrivit legii;
- e) judecarea cauzei a avut loc fără citarea legală a părților;
- f) când nu a fost efectuată expertiza judiciar-psihiatrică a inculpatului în cazurile prevăzute în articolul 66 punctul 3) din prezentul Cod;
- g) instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau introdusă tardiv.

Alte hotărâri definitive pot fi atacate cu recurs în anulare numai dacă sunt contrare legii.

Articolul 369/3. Termenul de declarare a recursului în anulare

Recursul în anulare în favoarea celui condamnat sau a persoanei față de care s-a încetat procesul penal poate fi declarat oricând, chiar și după moartea acestora, cu privire la latura penală, iar cu privire la latura civilă, numai dacă soluționarea acesteia se răsfrânge asupra laturii penale.

În celelalte cazuri, recursul în anulare poate fi declarat numai în termen de un an de la data când hotărîrea a rămas definitivă, dacă un viciu fundamental în procedura precedentă a afectat hotărîrea atacată.

...

Articolul 369/4. Declararea și retragerea recursului în anulare

Recursul în anulare se declară în scris, cu indicarea motivelor de anulare, și se depune la instanță, anexându-se atâtea copii câți participanți pe dosar sînt.

Procurorul General poate retrage recursul în anulare până la începerea dezbaterilor, indicând motivele retragerii.

Articolul 369/5. Judecarea și soluționarea recursului în anulare

Recursurile în anulare declarate împotriva deciziilor Colegiului penal și Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție, sunt judecate de către Plenul Curții Supreme de Justiție, iar împotriva altor hotărîri judecătorești, recursul în anulare este judecat de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.

Judecarea și soluționarea recursului în anulare se efectuează potrivit dispozițiilor capitolului al treizecelea din prezentul Cod, care se aplică în mod corespunzător, și se completează cu dispozițiile prezentului capitol.

Recursul în anulare declarat în defavoarea celui condamnat, achitat sau persoanei în privința căreia s-a încetat procesul se judecă cu citarea părților. Dacă recursul este declarat în favoarea celui condamnat, părțile se citează când Curtea Supremă de Justiție consideră necesar.

Când condamnatul execută pedeapsa, Curtea Supremă de Justiție, admitând recursul în anulare și pronunțând casarea hotărârii cu trimitere la rejudecare, dispune și asupra măsurii preventive față de el.

...”

14. Următoarele prevederi reprezintă extrasele relevante din Codul de procedură penală din 12 iunie 2003.

„Articolul 452. Recursul în anulare

Procurorul General, adjuncții lui și persoanele menționate în art. 401 pct. 2)-4) pot ataca cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție orice hotărîre judecătorească irevocabilă după epuizarea căilor ordinare de atac. ...

Articolul 453. Temeiurile pentru recurs în anulare

Hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate cu recurs în anulare (...) în cazurile în care:

...

d) cînd instanța de judecată internațională, prin hotărîrea sa, a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților omului, care poate fi reparată la o nouă judecare;

...”

ÎN DREPT

I. ADMISIBILITATEA CERERII

15. Reclamantul pretinde că procedurile în recurs în anulare desfășurate după achitarea sa printr-o hotărîre irevocabilă au constituit o încălcare a dreptului său la un proces echitabil. El s-a bazat pe articolul 6 § 1 al Convenției care, în partea sa relevantă, prevede:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță independentă și imparțială... care va hotărî ... asupra ... oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. ...”

16. Guvernul a susținut că casarea deciziei irevocabile a avut scopul remedierii unei aprecieri greșite a probelor de către instanțele judecătorești ierarhic inferioare și asigurării garanțiilor unui proces echitabil pentru victimă.

17. Curtea reiterează că un recurs în anulare a unei hotărâri irevocabile într-o cauză penală este un recurs extraordinar, deoarece el nu este direct accesibil acuzatului și aplicarea lui depinde de discreția funcționarilor autorizați. Curtea nu a acceptat, spre exemplu, că un recurs extraordinar este un recurs intern efectiv nici în context civil, nici penal, și a constatat că casarea unei hotărâri irevocabile prin recurs în supraveghere poate crea probleme în ceea ce privește securitatea raporturilor juridice acordată acelei hotărâri (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Nikitin v. Russia*, nr. 50178/99, § 39, ECHR 2004-VIII). Prin urmare, Curtea consideră că pretenția formulată în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției ridică chestiuni de fapt și de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului. Din acest motiv, Curtea conchide că ea nu este vădit nefondată, în sensul articolului 35 § 3 al Convenției. Niciun alt temei pentru a o declara inadmisibilă nu a fost stabilit.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

18. Reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de casarea de către Curtea Supremă de Justiție a deciziei irevocabile a Curții de Apel din 30 octombrie 2001 în urma recursului în anulare depus de către Procuratura Generală.

19. Guvernul a declarat că recursul în anulare în prezenta cauză a fost depus în conformitate cu procedura stabilită de lege. În continuare, el a susținut că reclamantul a beneficiat de garanții procedurale necesare în timpul procedurilor de recurs în anulare. Prin urmare, în opinia Guvernului, nu a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

20. Curtea reiterează că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. România*, [GC], nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a

efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (a se vedea *Ryabykh v. Russia*, nr. 52854/99, § 52, ECHR 2003-IX).

21. Totuși, deși o simplă posibilitate de a redeschide o procedură penală este *prima facie* compatibilă cu Convenția, inclusiv cu garanțiile articolului 6, unele circumstanțe speciale pot releva că modul concret în care a fost folosită o astfel de revizuire a subminat însăși esența dreptului la un proces echitabil. În special, Curtea trebuie să aprecieze dacă în cauza examinată competența de a iniția și menține procedurile de recurs în anulare a fost exercitată de către autorități pentru a asigura, pe cât este posibil, un echilibru just între interesele persoanei și necesitatea de a asigura eficiența sistemului de justiție penală (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Nikitin*, citată mai sus, §§ 54-57).

22. În această cauză, recursul în anulare a fost inițiat de către adjunctul Procurorului General. În opinia Procurorului General, prima instanță și instanța de recurs nu au respectat prevederile CPP și au apreciat greșit probele și, astfel, au ajuns la concluzia că reclamantul nu a întreținut un raport sexual prin constrângere cu victima.

23. Curtea notează că temeiurile pentru redeschiderea procedurilor nu s-au bazat nici pe fapte noi, nici pe carențe serioase de procedură, dar, mai degrabă, pe dezacordul adjunctului Procurorului General cu aprecierea faptelor și calificarea acțiunilor reclamantului date de către instanțele ierarhic inferioare. Curtea observă că acestea din urmă au examinat toate declarațiile părților și probele și că concluziile lor inițiale nu par a fi vădit iraționale. În opinia Curții, temeiurile pentru declararea recursului în anulare prezentate de către adjunctul Procurorului General în această cauză au fost insuficiente pentru a justifica contestarea finalității deciziei și folosirea acestei căi extraordinare de atac în acest scop. Din aceste motive, Curtea consideră, după cum a constatat deja în circumstanțe similare (a se vedea, spre exemplu, *Savinskiy v. Ukraine*, nr. 6965/02, § 25-27, 28 februarie 2006), că autoritățile de stat nu au respectat un echilibru just între interesele reclamantului și necesitatea de a asigura eficiența sistemului de justiție penală.

24. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

25. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare

incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciu

26. Reclamantul a pretins 10,000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral. El a pretins că procedurile de recurs în anulare și casarea ulterioară a sentinței prin care a fost achitat i-au cauzat stres și frustrare severe. El a pretins că, în urma faptului că el a fost găsit vinovat de comiterea unei infracțiuni sexuale, el a fost exclus din cercurile sociale. Mai mult, din cauza că avea antecedente penale, el nu s-a putut angaja.

27. Guvernul a considerat că nu exista nicio legătură causală între pretinsa violare și sumele solicitate de reclamant. În continuare, el a susținut că pretențiile reclamantului erau excesive și nesusținute și că, prin urmare, urmează a fi respinse.

28. Curtea reamintește că violarea Convenției constatată în această cauză a fost cauzată de casarea sentinței de achitare a reclamantului. În ciuda caracterului irevocabil al sentinței prin care el a fost achitat, el a fost condamnat cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice. Curtea consideră că reclamantului trebuia să-i fi fost cauzat un anumit stres și frustrare ca rezultat al casării deciziei din 30 octombrie 2001. Suma concretă pretinsă este, însă, excesivă. Făcând o evaluare în mod echitabil, ea acordă reclamantului EUR 2,000 cu titlu de prejudiciu moral.

29. Totuși, Curtea, de asemenea, notează că reclamantul continuă să suporte consecințele casării deciziei din 30 octombrie 2001. Ea consideră că cea mai potrivită formă de redresare a situației sale continue ar fi ca achitarea irevocabilă a reclamantului din 30 octombrie 2001 să fie confirmată de către autorități și ca condamnarea sa contrară Convenției să fie radiată cu efect de la acea dată.

B. Costuri și cheltuieli

30. De asemenea, reclamantul a pretins EUR 2,000 cu titlu de costuri și cheltuieli anagajate în fața Curții, pretinzând că avocatul său a lucrat la această cauză treizeci și șase de ore. El a prezentat o listă detaliată a timpului lucrat asupra cauzei și un contract potrivit căruia tariful perceput de avocat pentru o oră de lucru era de EUR 60. De asemenea, el a pretins EUR 50 pentru cheltuieli de secretariat.

31. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, declarând că reclamantul nu a probat cheltuielile de reprezentare pretinse. Potrivit lui, suma pretinsă de reclamant era prea mare în lumina salariului mediu lunar în Republica Moldova. De asemenea, Guvernul a contestat numărul de ore

petrecute de reprezentantul reclamantului asupra acestei cauze, în general, și asupra cercetării jurisprudenței Curții, în special.

32. Curtea reamintește că, pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41, trebuie stabilit dacă ele au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (a se vedea, spre exemplu, *Nilsen and Johnsen v. Norway* [GC], nr. 23118/93, § 62, ECHR 1999-VIII).

33. În această cauză, luând în considerație lista detaliată prezentată de reclamant, criteriile de mai sus și complexitatea cauzei, Curtea acordă reclamantului EUR 1,250 cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda de întârziere

34. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară*, în unanimitate, cererea admisibilă;
2. *Hotărăște*, în unanimitate, că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște*, cu șase voturi pro și unul împotriva,
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 2,000 (două mii euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 1,250 (o mie două sute cincizeci euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
4. *Respinge*, în unanimitate, restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 ianuarie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opinia parțial disidentă a dlui Pavlovschi este anexată la această hotărâre.

N.B.
T.L.E.

OPINIA PARȚIAL DISIDENTĂ A JUDECĂTORULUI PAVLOVSKI

Ca și colegii mei judecători, eu am votat în prezenta cauză pentru constatarea unei violări a articolului 6 § 1.

Într-adevăr, casarea sentinței irevocabile de achitare a reclamantului reprezintă – dacă aș putea spune astfel – o încălcare „clasică” a principiului securității raporturilor juridice, care poate fi considerat unul din elementele cele mai importante ale conceptului de proces echitabil.

În același timp, în această cauză am decis să votez împotriva acordării compensațiilor cu titlu de prejudiciu moral și, acum, pentru a evita orice interpretare greșită a poziției mele, aș dori să explic motivele mele pentru această decizie.

Conform opiniei bine-stabilite a Curții, cea mai bună redresare ar putea fi considerată „*restitutio in integrum*” și, dacă acest mijloc de redresare nu este posibil dintr-un motiv sau altul, Curtea ar urma să acorde compensații.

Prezenta cauză ridică următoarea întrebare – ce fel de redresare poate fi considerată „*restitutio in integrum*”? În opinia mea, o asemenea redresare ar putea consta în înlăturarea totală a consecințelor casării hotărârii judecătorești din 30 octombrie 2001. În acest sens, sunt pe deplin satisfăcut de formula folosită de Curte în paragraful 29, și anume că „... cea mai potrivită formă de redresare ... ar fi ca achitarea irevocabilă a reclamantului din 30 octombrie 2001 să fie confirmată de către autorități și ca condamnarea sa contrară Convenției să fie radiată cu efect de la acea dată”. Nu aș putea decât să nu fiu de acord că, în cazul reclamantului, o asemenea acțiune ar reprezenta un adevărat „*restitutio in integrum*” și, în așa fel, nu a fost nevoie de a acorda suplimentar EUR 2,000 cu titlu de prejudiciu moral.

Desigur, ar fi fost chiar mai bine de a dispune, în dispozitivul hotărârii, înlăturarea tuturor consecințelor negative ale condamnării ilegale a reclamantului, însă, deoarece reclamantul nu a solicitat Curții să se pronunțe asupra acestei chestiuni, ar fi fost contrar jurisprudenței Curții de a face aceasta „*proprio motu*”.

În orice caz, conform legislației Republicii Moldova (Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998), după ce va fi achitat, reclamantul va avea dreptul să solicite compensații pentru prejudiciul material și moral și înlăturarea altor consecințe negative ale condamnării sale ilegale.

Conform articolului 41 al Convenției, Curtea este împuternicită să acorde o „satisfacție echitabilă” doar atunci când „dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări”.

În această cauză, nici reclamantul și nici Curtea nu au pretins sau sugerat că legislația națională a Republicii Moldova a permis doar o „înlăturare incompletă a consecințelor violării”.

Cu adevărat, Legea nr. 1545 prevede compensarea deplină pentru condamnarea ilegală. Pentru a ilustra aceasta, aș dori să menționez, printr-un exemplu, cauza *Duca v. Moldova*,¹ în care reclamantului, după achitarea sa, instanțele judecătorești din Republica Moldova i-au acordat suma de MDL 150,000 (echivalentul a EUR 10,289 la acea dată). După cum a arătat în mod clar acea cauză, legislația Republicii Moldova nu poate fi considerată ca permițând doar „o înlăturare incompletă a consecințelor violării”. Dacă aceasta este cazul, Curtea și-a depășit în mod vădit competența sa stipulată de articolul 41 al Convenției.

Mai mult, în teorie, acordarea în folosul reclamantului a unei compensații cu titlu de prejudiciu moral ar putea să-l împiedice să formuleze pretenții cu privire la același prejudiciu moral autorităților naționale, deoarece aceasta ar putea permite instanțelor judecătorești naționale să respingă pretențiile reclamantului (dacă vor fi depuse) pe motiv că o compensație pentru prejudiciul moral a fost deja acordată de această Curte. Mă refer aici la cauza *Baybaşın*, în care Curtea a decis că „... odată ce au fost luate măsuri generale și individuale necesare pentru a pune capăt violării constatate și a acorda o redresare pentru efectele ei – orice compensații suplimentare care depășesc și completează compensațiile acordate de Curte sunt la discreția autorităților naționale competente ...” (*Baybaşın v. the Netherlands*, nr. 13600/02, § 76, 6 iulie 2006). Această situație, în opinia mea, ar putea prejudicia interesele reclamantului, deoarece, în principiu, el ar fi putut primi de la autoritățile moldovenești o sumă mai mare cu titlu de prejudiciu moral decât cea acordată de această Curte.

Pentru a concluziona, în opinia mea, atât din punct de vedere al competenței Curții, stipulată în articolul 41, cât și din punct de vedere al intereselor reclamantului, acordarea unei sume cu titlu de prejudiciu moral în prezenta cauză a reprezentat un pas greșit.

¹ A se vedea *Duca v. Moldova* (nr. 1579/02), decizie parțială cu privire la admisibilitate, 11 aprilie 2006